

Gemeentepolitie Oldenzaal.

No: 425-89-48

Onderwerp: Verslag vergadering
Comité Rijkseenheid te Oldenzaal.

Oldenzaal, 19 Maart 20.MRZ.1948
Telef.: K: 5410 - 333

ACD/31702

BUREAU B
13-3-48

Bijgaande heb ik de eer U Hoogedelgestrenge te doen toekomen een verslag van een vergadering van het Comité Rijkseenheid te Oldenzaal, gehouden op 17 Maart j.l. in de zaal van hotel Reerink te Oldenzaal. De zaalcapaciteit bedraagt plm. 400 personen. Aanwezig waren plm. 40 personen.

De vergadering werd geopend door de voorzitter van het Comité, de heer [redacted], leeraar aan het Twents Carmellyceum te Oldenzaal en wonende te Oldenzaal. De spreker in die vergadering was [redacted], Majoor van het K.N.I.L. met het onderwerp: "Toestanden in Indië voor en na den oorlog".

Alles had een rustig verloop.

Aan
Hoofd Bureau Centrale Veiligheids-
dienst,

Javastraat 68 te s Gravenhage.

In afschrift aan de Heer Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie te Arnhem.

De Inspecteur van Politie te Oldenzaal,

31 MKT 1948

Afd, recherche.

n° 425-89-48

Onderwerp:

Openbare vergadering van de Stichting
Handhaving Rijkseenheid, Comité Oldenzaal en Omstreken
met als onderwerp, "Toestanden in Indië, vóór en na den Oorlog",
in het hotel Reerink te Oldenzaal, op Woensdag 17 Maart 1948,
spreker de heer ,Majoor K.N.I.L.(b.d.).

R A P P O R T .

Onder auspiciën van de Stichting Handhaving Rijkseenheid
Comité Oldenzaal en Omstreken, werd op Woensdag 17 Maart 1948, te
20 uur een Openbare vergadering gehouden in het hotel Reerink, aan
de Spoorstraat te Oldenzaal, waar als spreker optrad, de heer
,Majoor K.N.I.L.(b.d.) met als onderwerp, "Toestanden in Indië,
vóór en na den Oorlog."

Te 20.15 uur die avond werd de vergadering geopend door de Voorzi-
ter van opgemelde stichting, de heer . Deze heette de aan-
wezigen, bestaande uit een 40 tal bezoekers hartelijk welkom en
sprak er zijn leedwezen over uit, dat de belangstelling voor deze
vergadering niet groter was. Het doel van deze avond is, aldus spre-
ker wat meer licht te verspreiden over de toestanden in Indië op
het moment, hetgeen ons allen toch ter harte gaat.
Men kan wel zeggen, "ik doe niet aan politiek, maar de politiek be-
moeit zich momenteel met U".

Helaas ontbreken op deze vergadering juist diegenen, die hier aan-
wezig moesten zijn, maar hij hoopt, dat de aanwezigen het gespre-
kene naar buiten zullen uitdragen. De toestand waar ons overbeveelt
te land met weinig natuurproducten op het moment in verkeerd kan
niet blijven voortduren en deze luxe kunnen wij ons niet permit-
teren. Het Comité Nationale Rijkseenheid verzet zich tegen de hui-
dige koers en tot nu toe heert het weinig kunnen bereiken. Maar het
gaat in Indië niet best en daarvoor moeten wij waken. Meestal wan-
neer de ogen open gaan, dan is reeds alles vergokt. Na deze inlei-
ding gaf hij het woord aan de Spreker van dezen avond, de heer

,Majoor K.N.I.L.(b.d.), over het onderwerp: het Indië -beleid
In een zeer uitvoerig en gedocumenteerd betoog toonde Spreker aan
dat de momenteel in Indië waartoe toestanden heersen.

Het jaar 1948 is een verkiezingsjaar, een jubileumjaar, maar het kan
ook worden een rampjaar. Het laatste hebben wij in eigen handen en
kunnen we bepalen of het nog erger wordt dan in 1672.

Door de kabinetten Schermerhorn en Beel is veel verhield, maar re-
ding is nog mogelijk, al is de nood zeer hoog gestegen. De Neder-
landse driekleur dreigt in Indië neergehaald te worden, terwijl w
hier straatarm zijn. We moeten ons ten zeerste realiseren hoe dit
jaar zich zal ontwikkelen en hoe uiteindelijk de eindbalans van
dit jaar zal zijn. De regering, aldus spreker, voldoet niet en daar-
door ligt over het volk een zekere politieke matheid.

De leus "laissez faire, laissez passer" mag ons echter niet meester
worden. Wij hebben toch immers ook onze stem in het kapittel.
Zonder Indië kunnen wij niets, op welk gebied ook. Er zijn nu uit-
erst gecompliceerde verhoudingen geschapen, al beweert Professor
Rommeloek, dat de scherpte en diepte van de belangen in Indië zijn
opgeheven en we bezig zijn aan een constructieve opbouw, hetgeen

2e. volgens spreker niet waar is. De belangen eisen immers een verbondenheid van alle delen van ons Koninkrijk. Spreker, zelf een K.V.P. er, is van mening dat momenteel hoogstens 50% der bevolking achter de gevoerde politiek in Nederland staat, maar dat 100% tegen de gevoerde politiek in Indië is. Ons Vaderland was eens gevierd en groots, maar is thans met de Indië kwastie geworden een speelbal van profiteurs en collaborateurs. 350 jaar hebben we daar gehad een rechtstaand staat, welke enig was in zijn soort, veel is er op allerlei gebied gedaan voor de bevolking, nu echter zijn er weer wantoestanden geschapen. Professor Schermerhorn heeft zich toch zelf als volgt uitgelaten: we moeten dit nog staatkundig ontwetend mens niet met mes en vork laten omgaan. Door andere vooraanstaande personen, zoals Professor , zijn toch telkens wee uitlatingen gedaan, hoe goed Indië door Nederland is bestuurd. Ook van materiële zijde zou een afscheiding van Indië voor ons een grote ramp betekenen, maar voor Indië zeker zo groot. Veel Westers kapitaal is immers in Indië belegd, maar ook omgekeerd, want voor de oorlog was niet minder dan 1/3 van het Indische volksinkomen afkomstig uit Westerse bedrijven, terwijl de Republiek nu al bewezen heeft, dat zij deze industrialisatie, enz. waarvan een zeer grote bevolkingsaanwas het gevolg is, niet kan redden.

De samenwerking van Nederland met Indië is op allerlei gebied gewenst en van het grootste belang.

Het leven van millioenen mensen staat hierbij op het spel. Zo dik wijls wordt de mening geopperd, dat alleen de kapitalisten bij een verbreking met Indië het nadeel zouden hebben.

Niets is echter minder waar, minstens 1/5 gedeelte van de Nederlandse bevolking is toch aangewezen op de band met Indië.

Vervolgens hekelde spreker het beleid van het Kabinet Beel over Indië, waarmede onverantwoordelijk is omgesprongen en ook de houding van de sterkste staatkundige partij hier, welke bang is voor een verbreking van de band met de Partij van de Arbeid, in wier handen de sleutelposities van Indië zijn gesteld.

Vooraf door de Indië-affaire is er veel wantrouwen gezaaid. Soekarno en de zijnen willen de overheersing. Bij dezen is geen sprake van nationalisme.

De soldaten die naar Indië zijn gegaan, ofschoon aanvankelijk met tegenzin, denken nu over Indië anders. Zij hebben gezien, wat Nederland daar gedaan heeft en hoe Soekarno met zijn communistische bende daar geterroriseerd heert.

Het was geen strijd om het "Ontwakend Azië", maar alleen het despotisme van Soekarno.

De Regering is gezwicht voor de eisen van de Partij van de Arbeid de voorlichting was slecht; noch in het binnenland, noch in het buitenland mocht men weten wat er gebeurde; noch de politiek van Van Mook, of van Schermerhorn mocht bekend worden gemaakt, die toen Indië los wilden van van Nederland, aldus Spreker.

Waarom vraagt hij verder, is het noodrecht van Londen niet opgeheven en een einde gemaakt aan de dictatuur van één persoon.

De Rijksgetrouwen en echte vaderlanders huiveren er voor, wat er is geschied. Door de wil van de Partij van de Arbeid zijn wij overgeleverd aan het Buitenland.

Het ontbreekt de Nederlandse Regering aan kracht en wil om stelling te nemen tegen de door Rusland gesteunde Djokja-republiek en dat dient te geschieden, anders dreigt alles verloren te gaan. Overal is men bezig het communisme te bestrijden, maar waarom wij dan niet in ons eigen gebiedsdeel of delen.

Willens en wetens laten we met ons zollen. Hoe staat het met de soevereiniteit in Indië, is dit nu een unie-sovereiniteit of een federatieve. De zaak kraakt en rammelt aan alle zijden.

Het program stond in de Koninklijke verklaring van 1942, op welke manier het Rijk zou worden opgebouwd.

Hier hadden mensen aan het werk moeten worden gesteld, die Indië kenden, maar niet een groep, welke gepresideerd werd door een Stuw-

3e.

man. Men tracht alles goed te praten, maar dan krijgen wij Indië toestanden als in de Balkan, waar de Russische invloed ingang zal vinden. De Nederlandse bevolking zal moeten beseffen, dat er in Indië een andere politiek dient te worden gevoerd. Hier wordt socialistisch gehandeld en dat mag niet. Van democratie is geen sprake meer. Tenslotte wees spreker er nog uitdrukkelijk op, dat het Comité Handhaving Rijkseenheid er nog een sterdege op, dat het geen koloniale overheersing wenste en ook niet wenst, maar dat zij, die Indië kennen en liefhebben het beste voor Indië willen op allerlei gebied onder één vlag. Daarom moeten allen medewerken, dat onze Regering bestaat uit mannen, die belangen van het Nederlandse en Indische volk boven alles gaat, dan is er misschien nog iets van te maken!

Hierna werd er gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan een persoon gebruik maakte.

Om 22.15 uur die avond werd de vergadering gesloten en werd overgegaan tot het geven van films en lichtbeelden, welke een beeld gaven van de toestanden in Indië vóór en na de oorlog. Het geheel had een rustig en ordelijk verloop.

Waarvan door mij op de eed, bij de aanvang mijner bediening afgelegd is opgemaakt, gesloten en getekend dit rapport te Oldenzaal op Donderdag 18 Maart 1948.

De Brigadier van politie,

G E Z I E N :

De Inspecteur van politie Korpschef
van gemeentepolitie te Oldenzaal,